

Protikorupční strategie
Olomouckého kraje
Hodnocení k 31. 12. 2015

HODNOCENÍ PROTIKORUPČNÍ STRATEGIE **Olomouckého kraje k 31. 12. 2015**

S Protikorupční strategií Olomouckého kraje byla veřejnost seznámena v červenci 2015. Od 1. července 2015 jsou na webových stránkách Olomouckého kraje zveřejněny materiály, které mají bezprostřední dopad na transparentnost a otevřený přístup k informacím nejen v oblasti hospodaření Olomouckého kraje, ale i na dění v orgánech kraje, stanovení konkrétních úkolů a plnění cílů Olomouckého kraje.

Hodnocení protikorupční strategie Olomouckého kraje je provedeno v souladu s článkem 5 Protikorupční strategie Olomouckého kraje. Hodnocení je zaměřeno na plnění jeho částí, na účinnost tohoto plnění a na implementaci souvisejících opatření.

Pro úplnou informaci uvádíme, že 14. 12. 2015 byl vládou schválen „Akční plán boje s korupcí na rok 2016“, který předložil Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu. Akční plán boje s korupcí na rok 2016 je rozpracováním usnesení vlády č. 1057 ze dne 15. 12. 2014, kdy byla schválena Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a Akční plán boje s korupcí na rok 2015.

Součástí „Akčního plánu boje s korupcí na rok 2016“ je i návrh legislativních protikorupčních opatření – je to i přijetí **nového zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě**. Zákon z hlediska boje s korupcí reflektuje změny zaváděné zákonem o zadávání veřejných zakázek tak, aby mohla probíhat účinná kontrola hospodaření veřejné správy v rámci dodržování principů 3E. Zmíněný zákon se bezprostředně dotkne nastavení kontrolního prostřední na územních samosprávných celcích a to nejen v oblasti veřejných zakázek.

Nedílnou součástí materiálů podporujících transparentnost je nařízení vlády č. 145/2015 Sb. s účinností od 1. 7. 2015. Nařízení vlády se týká opatření souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu. Obdobné nařízení pro územní samosprávné celky vládou vydáno nebylo. Krajský úřad Olomouckého kraje má dotčenou oblast pokrytu vnitřním předpisem z roku 2015 „Pravidla přijímání a vyřizování oznámení o korupčním jednání“.

Obsah

<u>Kapitola</u>	<u>strana č.</u>
Úvod	2
1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu	4
2. Transparentnost	4
3. Řízení a monitoring korupčních rizik	5
4. Podezření na korupci – přijatá oznámení (interní hodnocení)	6
5. Změna postupů při oznámení podezření na korupci	7
6. Zhodnocení	8
Korupční rizika k 31. 12. 2015	9

Zpracoval: Pracovní tým ředitelky KÚOK v únoru 2016

Seznam použitých zkratk: OK Olomoucký kraj
 KÚOK Krajský úřad Olomouckého kraje
 ČR Česká republika

1. Vytvoření a posilování protikorupčního klimatu

V říjnu 2015 uspořádal Krajský úřad Olomouckého kraje pro všechny vedoucí zaměstnance povinný seminář na téma „Protikorupční jednání“. Obsahem školení bylo nejen základní vymezení pojmu korupce, ale i související oblasti jakými je zveřejňování informací, smlouvy, registry, střet zájmů, protikorupční návrhy zákonů. Konkrétně byli zaměstnanci seznámeni s nastavenou protikorupční strategií Olomouckého kraje včetně navazujících opatření v oblasti transparentnosti a korupčních rizik.

Krajský úřad Olomouckého kraje v roce 2016 zajišťuje pro všechny zaměstnance Olomouckého kraje další školení ke korupci.

Aktualizace plánů vzdělávání zaměstnanců Olomouckého kraje bude provedena v průběhu roku 2016 – do aktualizovaných plánů bude povinně zařazena i předemtná forma školení jako samostatná odbornost.

Vedoucí odborů i vedoucí oddělení běžně v průběhu své pracovní činnosti vytváří prostředí, které nedává příležitost případné korupci a propagují etické chování svým příkladem. Nedílnou součástí pracovního prostředí je i kontinuálně prováděná řídicí kontrola v rámci nastaveného vnitřního kontrolního systému organizace.

2. Transparentnost

Olomoucký kraj zveřejnil od 1. 7. 2015 na svých webových stránkách funkční protikorupční portál, který je průběžně doplňován o další odkazy související s transparentností činnosti Olomouckého kraje.

V průběhu druhého pololetí 2015 byl protikorupční portál Olomouckého kraje doplněn hypertextovým odkazem na „Přehled smluv Olomouckého kraje nad 50 tis. Kč bez DPH“. Nedílnou součástí doplněné stránky je i seznam veřejných zakázek malého rozsahu.

Pro větší informovanost veřejnosti bude v roce 2016 na protikorupčním portálu zveřejněno znění zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

3. Řízení a monitoring korupčních rizik

Množina 23 korupčních rizik byla k 31. 12. 2015 přehodnocena v souladu s nastavenou stupnicí – byla hodnocena pravděpodobnost výskytu a hodnocení dopadu rizika na dosažení cílů organizace.

Od 1. 7. 2015 do 31. 12. 2015 byla v organizaci nastavena řada opatření, která vedla ke snížení korupčních rizik v oblastech (viz příloha č. 1):

- poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje (snížení hodnoty u 3 rizik ze 4)
- veřejné zakázky (snížení hodnoty u 4 rizik ze 7)
- úhrada závazků (snížení hodnoty u 1 rizika z 1)
- činnosti úředníka (snížení hodnoty u 1 rizika z 8).

Snížení korupčních rizika je způsobeno transparentním zavedením jednotného systému poskytování dotací z rozpočtu Olomouckého kraje. Na změnu dotačního systému k 1. 1. 2016 váže i riziko v oblasti činnosti úředníka při přípravě smluvních ujednání. Snížení rizik u veřejných zakázek je docíleno upřesněním metodického pokynu Olomouckého kraje – směrnicí a vnitřním předpisem - který upravuje postupy při provádění veřejných zakázek v jednotlivých kategoriích. Podstatnou roli zde plní i mnohaleté zkušenosti s procesy výběrových řízení u veřejných zakázek a znalost nejčastějších „chybných kroků a úzkých míst“.

Nejvyšší hladinu rizika vykazuje korupční riziko nazvané „Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí“. Toto riziko bylo vyhodnoceno jako vysoké - je stále aktuální a ohrožuje bezprostředně možné ovlivnění činnosti úředníka – zaměstnance Olomouckého kraje, ale dotýká se bezprostředně i zastupitelů Olomouckého kraje. Únik informací provedený podáním ústní informace je ošetřen etickým kodexem zaměstnance Olomouckého kraje.

Korupční rizika jsou snížena vyšší mírou zavedení elektronického centrálního zpracování dat, digitalizací dokumentů a používáním zaručených elektronických podpisů. Používané SW programy jsou opatřeny elektronickými záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly údaje v systému zaznamenány nebo jinak zpracovány. Tato opatření úzce souvisí i se zákonem o kybernetické bezpečnosti, který se netýká jen technických opatření v odborné oblasti, ale i základních organizačních pokynů při používání datových nosičů a „fyzické ochrany“ úniku dat. Tato základní „fyzická opatření“ má Krajský úřad Olomouckého kraje nastaven vnitřním předpisem „Užívání informačních a komunikačních technologií OK“ a „Provozním řádem prostor a majetku používaného pro činnost KÚOK“.

4. Podezření na korupci – přijatá oznámení (interní hodnocení)

V hodnoceném období mohl kdokoliv – jak veřejnost, tak i zaměstnanec Olomouckého kraje – podat podnět o korupčním jednání zaměstnanců Olomouckého kraje. Vyhodnocení oznámení je provedeno k 31. 12. 2015 s tímto výsledkem:

Protikorupční telefonická linka Olomouckého kraje přijala v období od 1. 7. 2015 do 31. 12. 2015 jedno oznámení o možném korupčním jednání. Oznámení se týkalo možné korupce pracovníka města v Olomouckém kraji – podání bylo postoupeno k vyřízení tajemníkovi města.

Protikorupční e-mailová linka korupce@kr-olomoucky.cz přijala od 1. 7. 2015 do 31. 12. 2015 celkem 18 elektronických podání od jednoho oznamovatele. Zasláná podání nejsou svým charakterem uchopitelná – chybí jakéhokoliv obsahové vysvětlení či vznesení požadavku na prošetření možného korupčního jednání. Oznamovatel byl zpětně informován dopisem o charakteru zřízené korupční adresy, o správném postupu v případě podání proti rozhodnutí správního orgánu a o kompetencích Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Písemnou cestou přes podatelnu Olomouckého kraje nebyl od 1. 7. 2015 do 31. 12. 2015 žádný podnět podezření na korupci podán.

5. Změna postupů při oznámení podezření na korupci

V hodnoceném období byly provedeny organizační a personální změny Krajského úřadu Olomouckého kraje. V souladu s těmito změnami je v roce 2016 žádoucí provést upřesnění základních dat pro podání podnětu takto:

Na korupční jednání je možné podat podnět prostřednictvím

- telefonní Protikorupční linky Olomouckého kraje 585 508 **801**;
(od února 2016)
- protikorupční e-mailové adresy korupce@kr-olomoucky.cz
- poštovní adresy: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a,
Olomouc 779 11
(obálka by měla být označena slovy PROTIKORUPČNÍ LINKA).

Změny jsou provedeny ve všech zveřejněných materiálech ke korupci – soubor Protikorupční strategie Olomouckého kraje.

6. Hodnocení

Podle posledních výsledků celosvětového průzkumu vnímání korupce se Česká republika k 31. 12. 2015 mezi evropskými zeměmi posunula z 25. místa na 22. místo – předběhla Maďarsko a Slovensko – lepší než Česko je na tom Polsko (17. místo) a Estonsko (14. místo). Z evropských států je na jednom z posledních míst Itálie (44. místo) a Bulharsko (41. místo). ČR má v indexu vzestupnou tendenci od roku 2011.

Žebříček je sestavován na základě výsledků průzkumů, ve kterých občané i experti hodnotí schopnosti vládních institucí účinně postihovat korupci, protikorupční opatření, rozsah korupce v institucích a oblastech veřejné správy, míru transparentnosti fungování institucí a míru zneužívání veřejných funkcí a veřejných prostředků.

Výše uvedené statistické údaje jsou převzaty ze zprávy Transparency International ČR.

Po zhodnocení Protikorupční strategie Olomouckého kraje, která byla nastavena a zveřejněna od 1. 7. 2015, lze konstatovat za rok 2015 následující:

- vedoucí pracovníci Krajského úřadu Olomouckého kraje byli seznámeni s aktuálním stavem protikorupčních opatření a právním prostředím korupce;
- všichni zaměstnanci Olomouckého kraje budou podrobněji seznámeni s aktuálním stavem protikorupčních opatření a právním prostředím korupce v průběhu roku 2016;
- webová stránka „Protikorupční strategie Olomouckého kraje“ je nejméně jednou ročně aktualizována a doplňována o související materiály či odkazy týkající se transparentnosti v činnosti Olomouckého kraje;
- zřízená telefonní linka pro oznámení možného korupčního jednání je funkční – v roce 2015 bylo přijato jedno oznámení, které se ale týkalo možné korupce města v Olomouckém kraji;
- zřízená e-mailová adresa pro oznámení možného korupčního jednání je funkční – v roce 2015 bylo přijato 18 elektronických podání od jednoho oznamovatele - tato neobsahují žádná sdělení adresovaná Krajskému úřadu Olomouckého kraje a jsou obsahově totožná či obdobná; neobsahují oznámení na možné korupční jednání zaměstnance Olomouckého kraje;
- zaměstnanci Olomouckého kraje svým jednáním a pracovním postupem nedali záminku pro možné korupční jednání.

KORUPČNÍ RIZIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE v roce 2015 – aktualizace k 31.12.2015

Skupina rizik	Číslo rizika	Název rizika	Hodnocení rizika		
			2015	2016	
POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ Z ROZPOČTU OK	KOR 1	Ovlivnění výše dotace	20	12	nízké
	KOR 2	Ovlivnění hodnocení žádostí	27	20	střední
	KOR 3	Ovlivnění předmětu podpory oproti pravidlům	20	12	nízké
	KOR 4	Ovlivnění kontroly čerpání dotace	20	20	střední
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	KOR 5	Neoprávněná změna plnění veřejné zakázky	20	20	střední
	KOR 6	Neoprávněné poskytnutí informací některým uchazečům	22	22	střední
	KOR 7	Ovlivnění hodnotící komise	16	16	nízké
	KOR 8	Přizpůsobení obsahu zadávací dokumentace	22	20	střední
	KOR 9	Rozdělení VZ na menší celky	22	20	střední
	KOR 10	Veřejná zakázka bez výběrového řízení	22	16	nízké
	KOR 11	Výběr nabídky je v rozporu s doporučením hodnotící komise	22	16	nízké
SPRÁVA POHLEDÁVEK	KOR 12	Neoprávněná změna údaje v evidenci pohledávek kraje	16	16	nízké
ÚHRADA ZÁVAZKŮ	KOR 13	Přednostní úhrada závazků	20	15	nízké
REALIZACE INVESTIC	KOR 14	Neuplacení sankcí ze smlouvy	20	20	střední
	KOR 15	Převzetí předmětu plnění v rozporu se smluvním závazkem	22	22	střední
ČINNOSTI ÚŘEDNÍKA	KOR 16	Neoprávněná změna nebo neplnění podmínek smlouvy	20	20	střední
	KOR 17	Nevýhodné podmínky uzavírané smlouvy pro OK	22	16	nízké
	KOR 18	Ovlivnění plánu kontrol	20	20	střední
	KOR 19	Ovlivnění výsledků kontrol	22	22	střední
	KOR 20	Ovlivnění rozhodnutí zkrácením podkladů pro odpovědný orgán	22	22	střední
	KOR 21	Ovlivnění rozhodnutí v rámci správního úkonu	20	20	nízké
	KOR 22	Ovlivnění výsledků výběrového řízení na obsazení pracovního místa	20	20	střední
	KOR 23	Únik informací nebo jejich neoprávněné poskytnutí	27	27	vysoké
Příčiny – zdroje – rizika procesu	Korupční jednání: Klientelismus (protektce a konexe); Nepotismus (zvyhodňování a prosazování příbuzných); Lobbing (legální prosazování zájmů skupiny); malá Transparentnost (malá průhlednost a přehlednost procesu); Úplatky (informace, dary, výhody, bezplatné služby, apod.)				

K 31.12.2015 došlo ke snížení 9 korupčních rizik v činnosti Olomouckého kraje a Krajského úřadu Olomouckého kraje.